

Romance o Karlu IV. – pracovní list č. 2

(připravit čítanku pro 7. ročník + CD nahrávku)

1. Najdi si příjemnou polohu a vyslechni následující ukázkou (viz název pracovního listu).
2. Beseda k vyslechnutému textu:
  - a) Čím vás text zaujal?
  - b) Dokážete charakterizovat, čím se umělecký přednes vyznačuje?
  - c) Které postavy zde vystupují?
  - d) Kdo byl podle vás Bušek z Vilhartic a jaké postavení asi zastával, když ho návštěvou poctil sám král? Svoje odhady si zkontrolujte v čítance str. 45.
  - e) Uměl bys vysvětlit, v čem spočívala práce komorníka?
  - f) Stručně popiš průběh návštěvy (nálada, činnosti).
  - g) Za domácí úkol se nauč výrazně číst celou báseň, ve skupinkách si rozdělíte role. Ti šikovnější se mohou pokusit o dramatizaci příběhu. Podle čeho poznáte jednotlivé role?
3. Minulou hodinu jsme pracovali v početnějších skupinkách, dnes to zkusíme ve dvojicích. V ukázce se mluví o významném českém panovníkovi. Pokusíme se opětovně o výpisky, ale dnes si to maličko ztížíme. Dostanete pouze jedno návodné heslo a společně zkontrolujeme, jak jste si poradili.

Hesla:

- a) rodiče
- b) 2 státy, kde pobýval
- c) jazykové dovednosti
- d) dosažené tituly
- e) počet žen
- f) synové, kteří zasáhli do historie českého státu
- g) označení jeho role historiky
- h) proč dostal takový přídomek (uveď jeho důležité státnické počiny)

Aby i následující hodina byla zajímavá, tak ještě přidávám **pár dobrovolných úkolů pro zvědavé hlavy a počítačové experty:**

- 1) Co to byly *karlátky* a jak jim říkáme dnes?
- 2) Proč si jeho čtvrtá manželka vysloužila přezdívku *lamželezo*?
- 3) Jak se jmenuje hudební film o Karlu IV. a podle divadelní hry kterého českého spisovatele byl natočen?
- 4) Čím proslul Karlštejn za vlády Karla IV? Co je zde nejcennějšího a proč?
- 5) Zjisti, co je to *torzo*?
- 6) Zkuste z internetu stáhnout a upravit *obrázek Karlštejna, korunovačních klenotů a portréty Karla IV., Jana Nerudy a poslední Karlovy manželky.*
- 7) Co je to *hermelín*? Jak se správně nazývá takový druh slov? Dovedeš uvést jiné příklady?

- 8) Kde jsou nyní uloženy korunovační klenoty? Vysvětli, co znamená, když se řekne o něčem, že je to ***národní kulturní památka nebo památka UNESCO***. Znáš nějaké? (nemusí se jednat jen o památky na území české republiky, ale i o cenné světové kulturní dědictví). Víš, kdo bývá nejčastějšími vyslanci této organizace.? Můžeš jmenovat někoho?

Pracovní text o Karlu IV.

Byl synem Jana Lucemburského a Elišky Přemyslovny. Původně se jmenoval Václav. Jméno Karel získal při biřmování ve Francii, kam jej otec poslal, aby získal patřičné vzdělání a rozhled. Když se po deseti letech vrátil do Čech, mluvil francouzsky, latinsky, italsky a německy. Ve své době patřil k nejvzdělanějším panovníkům. Po otcově smrti se stal českým králem a za dva roky byl prohlášen císařem Svaté říše římské. Pro vlastní korunovaci dal vytvořit novou korunu, zvanou svatováclavská. Nejslavnější panovník českých dějin, historiky též přezdívaný Otec vlasti za svoje zásluhy o rozvoj Prahy, ale i celého státnického útvaru, který nesl název země Koruny české, zemřel v důsledku zápalu plic. Ve svém životě byl čtyřikrát ženatý. Měl celkem 10 dětí, ale dospělosti se dožilo pouze

6 dětí. K nejslavnějším Karlovým potomkům patří jeho prvorozený syn Václav IV., který se ujal vlády po smrti svého otce, a jeho bratr Zikmund Lucemburský, který vládl v Uhrách. Karel IV. po sobě zanechal úctyhodné dílo. Založil univerzitu, která do dnešních dní nese jeho jméno, Nové Město pražské, klášter na Slovanech, tzv. Hladovou zeď, Karlštejn. V nejvýznamnější místnosti tohoto hradu, kapli sv. Kříže, střežila obrazová galerie 129 světců, symbolizujících nebeské vojsko, říšské korunovační klenoty.